

भारतीय जैन संघटनेचे
कला, विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालय
वाघोली, पुणे - ४१२२०७

कम्युनिटी कॉलेज योजना : अहवाल
डिप्लोमा इन हॉस्पिटॅलिटी अँड टुरिझम
२०१४-२०१५ ते २०१७-२०१८

सामाजिक बांधिलकीचा वारसा असलेल्या भारतीय जैन संघटना संस्थेचे संस्थापक अध्यक्ष आदरणीय मा. शांतिलालजी मुथ्था यांनी शिक्षण समाजाभिमुख करण्यासाठी, समाजातील तळागाळात शिक्षण पोहोचविण्यासाठी, प्रत्येक व्यक्तीस रोजगार, नोकरी मिळण्याची शाश्वती व शिक्षण घेण्याचा मुलभूत हक्क मिळालाच पाहिजे या जाणिवेतून महाविद्यालयामध्ये सुरु झालेल्या कम्युनिटी महाविद्यालय योजनेला पाठिंबा दिला. आदरणीय शांतिलालजी मुथ्था यांच्या अमूल्य मार्गदर्शन व प्रोत्साहनाने या कम्युनिटी महाविद्यालय योजनेचा शुभारंभ महाविद्यालयामध्ये झाला.

देशामध्ये शिक्षण अभिव्यक्तीसाठी शिक्षणाचा दर्जा सुधारण्यासाठी, सामाजिक व सांस्कृतिक ओळख निर्माण करण्यासाठी, भविष्यात भेडसाविणाऱ्या आव्हानांना तोंड देत अव्यक्त संधी मिळवून देणे हे शिक्षणाचे ध्येय आहे.

तरुणांचा भारत अशी जगात ओळख असलेला भारत तीस वर्षांपेक्षा कमी वय असलेल्या तरुणांचा देश, २०२५ पर्यंत जगाच्या २५% कार्यशक्ती असलेला देश म्हणून भारत ओळखला जाऊ शकतो. त्यामुळे भारतामध्ये उच्च दर्जाची गुणवत्ता, सहजशक्य, लवचिक व संयुक्तिक असणारी शिक्षण व्यवस्था प्रत्येक व्यक्तीला व समाजाला उपलब्ध करून देण्यासाठी, तसेच देशाची मागणी व पुरवठा यांच्यातील विसंगती कमी करण्यासाठी तसेच प्रतिवर्षी देशाच्या अर्थव्यवस्थेसाठी प्रशिक्षित कामगार व उद्योजक तयार करण्यासाठी, केंद्र शासनाच्या नियोजन मंडळाच्या बाराव्या पंचवार्षिक योजने अंतर्गत विद्यापीठ अनुदान आयोग (युनिव्हर्सिटी ग्रांट्स कमिशन) तर्फे

भारतामधील महाविद्यालयामध्ये शैक्षणिक वर्ष २०१४-१५ पासून कम्युनिटी महाविद्यालय योजना सुरु करण्यात आली.

नवीन लघुउद्योगांना चालना देणे, उद्योगांना आवश्यक, कुशल, मनुष्यबळ मिळवून देण्यासाठी, कौशल्य व गुणवत्ता यांनी परिपूर्ण असा युवक घडवण्यासाठी आणि सर्वात महत्त्वाचे म्हणजे बारावी नंतर उच्च शिक्षणाला मुकलेल्या समाजातील एका मोठ्या वर्गाला शिक्षणाचा मार्ग खुला करून देणे, त्यांना पदविका अभ्यासक्रमातून पदवी पर्यंतचा मार्ग करून देणे हाच खरा कम्युनिटी महाविद्यालय योजनेचा उद्देश आहे.

व्यवसायाभिमुख शिक्षण व कौशल्य, उच्च प्रतीचे रेमिडियल शिक्षण, उद्योगांना गरज असलेले प्रशिक्षणे प्रशिक्षण, प्रत्येक व्यक्तीला रोजगार संधी तसेच नवउद्योगांना चालना, उच्च शिक्षण व समाज यांचे संलग्नीकरण, भविष्यकाळामध्ये उच्च शिक्षण पूर्ण करण्याची संधी या कम्युनिटी महाविद्यालय योजनेमधून मिळणार आहे.

वाघोली येथील भारतीय जैन संघटनेच्या कला, विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालयात शैक्षणिक वर्ष २०१४-१५ ते २०१५-१६ या दोन वर्षासाठी युजीसी कडून डिप्लोमा कोर्स इन हॉस्पिटॅलिटी अँड टुरिझम या कोर्ससाठी मान्यता मिळाली आहे. या पदविका अभ्यासक्रमासाठी किमान शैक्षणिक पात्रता १२ वी पास अशी आहे. या कोर्ससाठी स्थानिक व्यक्तींना प्राधान्याने प्रवेश दिला जाईल. शासन व युजीसी च्या नियमावलीनुसार एससी/एसटी/ओबीसी साठी ठराविक जागा असतील. या अभ्यासक्रमास प्रवेश घेण्यासाठी वयाची अट नाही. १२ पास झालेली व्यक्ती या कोर्ससाठी प्रवेश घेऊ शकते.

या अभ्यासक्रमास प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांस प्रोत्साहनपर १०००/- शिष्यवृत्ती प्रति महिना देण्याची तरतूद आहे.

पदविका अभ्यासक्रमाचा कालावधी एक वर्षाचा आहे. यासाठी श्रेयांक पध्दत असून अभ्यासक्रम ६०० तासांमध्ये पूर्ण करण्यात येईल. या डिप्लोमा कोर्ससाठीचा अभ्यासक्रम हा समाजातील नामांकित व प्रस्थापित, आघाडीवर असलेल्या टुरिझम व हॉटेल व्यवसाय करणाऱ्या उद्योजकांशी विचार विनिमय करून तयार केला गेला आहे. यासाठी अशा ट्रॅव्हलस व टुरिझम संस्थाशी महाविद्यालयातर्फे सामंजस्य करार (चशीरपवी ष णपवशीरपवळपस) केलेले आहेत. जेणेकरून

हा अभ्यासक्रम वरील उद्योगधंद्याच्या गरजेशी व राष्ट्रीय व्यावसायिक गुणवत्तेचा दर्जाशी समतोल साधेल.

महाविद्यालयाचे विद्यमान प्राचार्य डॉ. बाबासाहेब सांगळे यांनी या योजनेसंदर्भात सांगितले की, स्थानिक, राष्ट्रीय व जागतिक उद्योगांना आवश्यक असणारे कुशल मनुष्यबळ सध्या उपलब्ध नसल्यामुळे उद्योगधंद्यांना चालना मिळत नाही आणि याचा अर्थव्यवस्थेवर परिणाम होतो हे टाळण्यासाठी, शिक्षण व्यवस्थेला समाजाभिमुख होणे अति आवश्यक आहे. आमचे महाविद्यालय शहरी व ग्रामीण पुण्याच्या सीमेवर असून ग्रामीण भागातील उच्च शिक्षणापासून वंचित राहिलेल्या वर्गाला शिक्षण प्रवाहात आणणे, त्यांना पर्यटन क्षेत्रामध्ये उद्योग व रोजगार उपलब्ध करून देणे, बेरोजगारी कमी करणे, त्यांना स्वावलंबी बनविणे, नव उद्योजक बनविणे हेच या कम्युनिटी महाविद्यालय योजना कार्यरत करण्यामागेच आमचे उद्दिष्ट्य आहे. यासाठी स्थानिक व्यक्तींनी या डिप्लोमा इन हॉस्पिटॅलीटी अँड टुरिझम या पदविका अभ्यासक्रमास प्रवेश निश्चिती करून विद्यार्थ्यांचे भविष्य उज्ज्वल करण्याची संधी आम्ही उपलब्ध करून देत आहोत याचा फायदा करून घ्यावा असे आवाहन मा. प्राचार्य डॉ. बाबासाहेब सांगळे यांनी केले.

‘इट्स बेटर लेट देन नेव्हर’ या चॉसर यांच्या प्रसिध्द अशा उक्तीनुसार वयाच्या कुठल्याही पायरीवर आपण एक सोनेरी भविष्याची शुभ सुरुवात करू शकतो असे विधान प्राचार्यांनी यावेळी केले.

शैक्षणिक वर्ष २०१४-२०१५ आणि २०१५-२०१६ साठी युजीसीचे अनुदान कम्युनिटी कॉलेज योजनेअंतर्गत महाविद्यालयास मंजूर झाले.

शैक्षणिक वर्ष २०१४-२०१५ साठी २०,६५,०००/- व शैक्षणिक वर्ष २०१५-२०१६ साठी २०,६५,०००/- अनुदान यु.जी.सी. कडून मंजूर झाले. (अपपशीश-ख) या अनुदानाचा पहिला धनादेश दि. १४-१०-२०१४ रोजी १२,८२,५००/- इतका महाविद्यालयास मिळाला.

(डॉ. माधुरी देशमुख)
नोडल ऑफिसर

(डॉ. बाबासाहेब सांगळे)

भारतीय जैन संघटनेचे
कला, विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालय
वाघोली, पुणे - ४१२२०७

कम्युनिटी कॉलेज योजना : अहवाल
डिप्लोमा इन हॉस्पिटॅलिटी अँड टुरिझम

चौथे वर्ष २०१७-२०१८

शैक्षणिक वर्ष २०१७-२०१८ मध्ये कम्युनिटी कॉलेज योजने अंतर्गत डिप्लोमा इन हॉस्पिटॅलिटी अँड टुरिझम या अभ्यासक्रमाच्या चौथ्या वर्षाची सुरुवात दिनांक ११ डिसेंबर २०१७ पासून झाली. या वर्षामध्ये एकूण ७५ विद्यार्थ्यांनी प्रवेश अर्ज दिले होते. या पैकी यावर्षी गुणवत्ता सुधारण्यासाठी इच्छुक विद्यार्थ्यांच्या मुलाखती घेऊनच एकूण ५० विद्यार्थ्यांची निवड करण्यात आली.

शैक्षणिक वर्ष २०१७-२०१८ मध्ये एकूण २ तज्ञ प्राध्यापक व १ महाविद्यालयातील प्राध्यापक यांनी या विद्यार्थ्यांना प्रशिक्षण दिले.

या चौथ्या बॅचच्या विद्यार्थ्यांसाठी ऐतिहासिक पर्यटन या विषयासाठी दिनांक २६.०४.२०१८ रोजी आगाखान पॅलेस, पुणे येथे भेट आयोजित करण्यात आली. तसेच हॉटेल मॅनेजमेंट Pratyakshika साठी दिनांक २८.०४.२०१८ रोजी फोर पॉईंट शेराटोन हॉटेल विमान नगर, पुणे येथे एकदिवसीय प्रशिक्षण आयोजित करण्यात आले.

या चौथ्या बॅचच्या विद्यार्थ्यांचे ऑन जॉब ट्रेनिंग झाले असून एकूण १५ विद्यार्थ्यांकडून सन टुरिझम इंटरनॅशनल प्रा. लि. कर्वे रोड, येथे दोन महिने यशस्वीपणे प्रशिक्षण घेतले.

यापैकी कविता भिलारकर हीची प्रशिक्षण दरम्यान उत्कृष्ट कार्यपद्धतीवर आधारित सन टूरिझमच्या संचलिका यांनी रु १५०००/- महिना पगारावर तिची निवड केली आहे.

दिनांक १८ ऑगस्ट २०१८ रोजी २५ विद्यार्थ्यांची कम्युनिटी कॉलेज योजने अंतर्गत डिप्लोमा इन हॉस्पिटलिटी अँड टुरिझम या कोर्स ची लेव्हल ५ ची परीक्षा घेण्यात आली.

(डॉ. माधुरी देशमुख)
नोडल ऑफिसर

(डॉ. बाबासाहेब सांगळे)